

GREENPEACE

Sajtóközlemény

Budapest, 2004. november 4. - A Greenpeace, a Levegő Munkacsoport, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a WWF Magyarország, „Kémiai bizonytalanság” címmel akciónapot szervez november 4-én délután a Nyugati pályaudvar aluljárójában. A rendezvény célja, hogy a négy szervezet felhívja a lakosság és a sajtó figyelmét a vegyi anyagok káros környezeti és egészségügyi hatásaira.

Vegyí anyagokkal nap mint nap érintkezünk, hozzátartoznak mindennapi életünkhöz. Azonban a jelenlegi szabályozás hiányosságai miatt nem ismertek a körülöttünk megtalálható több százezer vegyi anyag döntő többségének a természetre és az emberekre gyakorolt hatásai.

A WECF* vizsgálatai szerint egy átlagos európai ember szervezetében körülbelül 300 mesterséges vegyi anyag található. Az Európai Kémiai Bizottság pedig 1998-ban megállapította, hogy a tömeges mennyiségben használt vegyi anyagok 80%-át sosem vizsgálták ki, okoznak-e rákos megbetegedést vagy szaporodási, fejlődési rendellenességet.

A WWF ez év júniusában vért vett 14 európai környezetvédelmi és egészségügyi minisztertől, hogy megvizsgálják, 103 nem lebomló, a szervezetbe beépülő vegyi anyagból mennyi található meg a politikusok szervezetében. A vizsgált kemikáliákból 55-öt mutattak ki a vérmintákból, egy emberében átlag 37-et. Egyértelmű, hogy a vegyi anyagok gyártását és felhasználását sokkal szigorúbban kell szabályozni. Ezt az Európai Unió is belátta, és REACH** néven új jogszabálytervezetet készített.

A REACH szerint a következő 11 évben bevizsgálják a leggyakrabban használt 30 000 vegyi anyagot és a legveszélyesebbeket kivonnák a forgalomból. A REACH nemcsak a környezet és az élővilág egészségét védheti meg a káros kemikáliáktól, hanem a vegyipar versenyképességét is növelheti. A REACH bevezetése természetesen költségekkel fog járni a gyártóknak, de a számítások szerint az ipar REACH-csel kapcsolatos éves költsége a bevételének 0.06 százaléka alatt van. Ez annyit jelent, mintha minden uniós állampolgárnak évente fél eurót fizetne a végrehajtás 11 éve alatt.

„Európának szüksége van egy erős REACH-re. Bizonyított, hogy nagyságrendekkel nagyobb haszonnal jár környezetvédelmi és egészségügyi oldalon, mint amennyi kiadás lesz az ipari oldalon.” – állapította meg Simon Gergely, a Levegő Munkacsoport programvezetője.

„Immár az sem látszik biztosítottnak, hogy az EU-ban már betiltott veszélyes vegyi anyagok nem fognak-e megjelenni az import termékekben.” – fejezte ki aggodalmát Csáki Roland, a Greenpeace kampányvezetője.

Mindezek ellenére az ipari lobbinak köszönhetően a szemünk láttára hígul fel ez a kezdetben igen szigorú jogszabálytervezet.

A négy civil szervezet szerint az alábbi területeken szükséges a REACH erősítése annak érdekében, hogy megfeleljen céljának, az emberi egészség és a környezet védelmének:

1. A legártalmasabb vegyi anyagok használatát szüntessék be, vagy alkalmazzák a kötelező helyettesítés elvét. Azaz kizárólag abban az esetben engedélyezzék őket, ha nem válthatók ki elérhető, biztonságos alternatívákkal és használatuk társadalmi szempontból elengedhetetlen.

2. Ne legyen könnyítés arra a mintegy 20 ezer vegyi anyagra sem, amelyeket 1 és 10 tonna mennyiség között gyártanak évente. Egészségi és környezeti hatásait ugyanolyan alaposan vizsgálják ki, mint a 10 tonna fölött gyártott 10 ezer anyagét.
3. Az összes vegyi anyaggal kapcsolatos információt kapja meg egy független ellenőrző szervezet.
4. Az importált árukban, termékekben felhasznált vegyi anyagok ugyanazoknak a követelményeknek feleljenek meg, mint az EU-ban készítették. Csak így érhetjük el, hogy a fogyasztókhöz biztonságos termékek jussanak.
5. A lakosság számára is legyenek elérhetőek az őket érintő, vegyi anyagokkal kapcsolatos információk. Ezáltal a kiskereskedők és a fogyasztók kideríthetik, hogy milyen vegyi anyagokat tartalmaz a vásárolt termék, és megítélhetik azok kockázatát.

„A tapasztalatok szerint csak nagyon kevesen néznek utána, melyik termék veszélyes vagy nem veszélyes a környezetre és az egészségre. Nem is lenne tisztességes a fogyasztókra hárítani a felelősséget, az iparnak kell eleve veszélytelen termékeket forgalomba hozni.” – összegezte Dragos Tibor, a Magyar természetvédők Szövetségének programvezetője.

A Greenpeace, a Levegő Munkacsoport, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a WWF Magyarország segítséget nyújtanak a lakosságnak a káros anyagok és azok hatásainak megismeréséhez. Kiadványaikban, illetve honlapjaikon sok hasznos információ található a vegyi anyagokról. Céljaik elérésében viszont számítanak a lakosság támogatására is.

„A WWF nemzeti szervezeti aláírásgyűjtésbe kezdtek az Unió tagállamaiban, így a WWF Magyarország is hazánkban. Aki ellátja kézjegyével a petíciókat, az kifejezi azon óhaját, hogy megfelelően szigorú jogszabály elfogadásával csökkenjen a környezetbe kerülő ártalmas vegyi anyagok száma és mennyisége.” – nyilatkozta Prommer Mátyás, a WWF Magyarország DetoX Kampányának vezetője.

A rendezvényen osztott szóróanyag letölthető a:

<http://www.mtvsz.hu/vallalat/kemiaibizonytalansag.pdf> - címről

További információ:

Csáki Roland (Greenpeace), telefon: 06-209-532-225, e-mail: roland.csaki@greenpeace.hu

Dragos Tibor (Magyar Természetvédők Szövetsége), telefon: 30/912-5587, e-mail: dragi@mtvsz.hu

Prommer Mátyás (WWF Magyarország), telefon: 30/268-78-29, e-mail: matyas.prommer@wwf.hu

Simon Gergely (Levegő Munkacsoport), telefon: 20/33-44-336, e-mail: simong@levegő.hu

Megjegyzés a szerkesztőnek:

***WECF:** Women in Europe for our Common Future (Európai Nők Közös Jövőnkért)

****REACH:** Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Vegyi anyagok Nyilvántartása, Értékelése és Engedélyezése)

WWF aláírásgyűjtés: A WWF Magyarország 2005. január 31-ig gyűjti az aláírásokat, melyeket eljuttatnak az Európai Parlamentbe. A petíció letölthető a WWF Magyarország honlapjáról, a www.wwf.hu címről.

